

Skolers pligt til at give en orientering om barnets forhold til en forælder, der ikke har del i forældremyndigheden

Udgivet af: Social-, Børne- og Integrationsministeriet
Januar 2014

KOLOFON

Af Social-, Børne- og Integrationsministeriet
I samarbejde med Undervisningsministeriet
Januar 2014

Social-, Børne- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
T: 33 92 93 00

INDHOLD

1. Indledning	4
2. Skolens pligt til at orientere om barnets forhold	4
3. Hvilke oplysninger kan skolen videregive i en orientering?	5
3.1. Almindelige oplysninger	5
3.2. Fortrolige oplysninger om forældremyndighedsindehaveren må ikke videregives	5
3.3. Hvor langt rækker orienteringsretten?.....	5
3.4. Skolens måde at give en orientering på.....	6
4. Skolens adgang til at nægte at give konkrete oplysninger ved en orientering	6
5. Fratagelse af retten til orientering.....	7

1. INDLEDNING

Denne pjece er udarbejdet i samarbejde med Undervisningsministeriet som en vejledning til skoler i Danmark om forældres ret til orientering om barnet, når forælderen ikke har del i forældremyndigheden. Pjecen beskriver dermed ikke en forælders rettigheder i relation til skolen, når forælderen har den fulde forældremyndighed eller har del i forældremyndigheden over barnet.

2. SKOLENS PLIGT TIL AT ORIENTERE OM BARNETS FORHOLD

En skole har pligt til at give en orientering om barnets forhold, hvis en forælder, som ikke har del i forældremyndigheden, anmoder herom. Forælderen har også ret til at få udleveret eventuelle dokumenter om barnets forhold, hvis disse findes på skolen. Dette fremgår af § 23 i forældreansvarsloven.

Skolen har kun pligt til at videregive oplysninger om barnet, hvis der foreligger en konkret og individuel anmodning om orientering fra den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden. Skolen har således ikke pligt til at give løbende orientering om barnets forhold, og forælderen har ikke krav på, at en stående anmodning om generelt at blive orienteret imødekommes.

Det er uden betydning, om forælderen har ret til samvær med barnet. Hvis der er tvivl om slægtskabet, påhviler det den pågældende forælder at fremlægge dokumentation herfor, f.eks. i form af en fødselsattest eller en udskrift fra CPR.

Skolen kan nægte at give oplysninger m.v., hvis det må antages at være til skade for barnet. En afgørelse herom kan påklages til statsforvaltningen. Dette er beskrevet nærmere i punkt 4.

I særlige tilfælde kan skolen (eller forældremyndighedsindehaveren) anmode statsforvaltningen om at fratage den forælder, der ikke har forældremyndigheden, adgangen til at få orientering og få udleveret dokumenter. En afgørelse herom kan påklages til statsforvaltningen. Dette er beskrevet nærmere i punkt 5.

Forældreansvarslovens bestemmelse om orienteringsretten indeholder ikke en konkret beskrivelse af, hvilke skoler der er omfattet. Bestemmelsen omfatter dog under alle omstændigheder folkeskoler og private skoler, der giver undervisning på folkeskoleniveau. Hvis der er en SFO på skolen, er denne også omfattet af bestemmelsen.

3. HVILKE OPLYSNINGER KAN SKOLEN VIDEREGIVE I EN ORIENTERING?

3.1. Almindelige oplysninger

De oplysninger, som kan videregives i en orientering om barnets forhold, er de samme oplysninger, som en forældremyndighedsindehaver kan få fra skolen. Dette kan f.eks. være oplysninger fra skolen om barnets standpunkt, faglige udvikling, trivsel m.v. Afgrænsningen af adgangen til at få oplysninger om barnet er den samme for begge forældre. Hvis forældremyndighedsindehaveren som følge af tavshedspligtsregler er afskåret fra at få oplysninger om barnet, vil den anden forælder heller ikke kunne få disse oplysninger. Skolen kan helt eller delvist nægte at give konkrete oplysninger og udlevere dokumenter om barnets forhold, hvis det må antages at være til skade for barnet. Dette er beskrevet nærmere i punkt 4.

3.2. Fortrolige oplysninger om forældremyndighedsindehaveren må ikke videregives

Skolen skal være særligt opmærksom på, at der ikke må videregives fortrolige oplysninger om forældremyndighedsindehaverens forhold til den forælder, der ikke har forældremyndigheden. Dette kan f.eks. være oplysninger om forældremyndighedsindehaverens fysiske eller psykiske helbredstilstand eller oplysning om forældremyndighedsindehaverens og dermed også barnets beskyttede adresse.

3.3. Hvor langt rækker orienteringsretten?

Retten til orientering giver ikke den pågældende forælder adgang til at have en aktiv kontakt med skolen, f.eks. til at deltage i forældremøder og lignende. Orienteringsretten giver heller ikke forælderen ret til at fremsætte anmodninger eller krav til skolen, f.eks. et krav om, at barnet får specialundervisning.

Orienteringsretten medfører ikke partsstatus for den pågældende forælder og medfører heller ikke adgang til at repræsentere barnet, f.eks. ved at være medlem af skole- eller forældrebestyrelser.

Den pågældende forælder får heller ikke ret til at besøge barnet på skolen, da dette er reguleret af aftaler eller afgørelser om samvær. Endelig kan der ikke

under henvisning til orienteringsretten opnås adgang til et eventuelt skoleintra-system.

3.4. Skolens måde at give en orientering på

Den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden, har ret til at få kopi af f.eks. barnets karakterudskrifter, elevplaner, sprogvurderinger eller andre skriftlige dokumenter vedrørende barnet. Det bemærkes, at retten til at få udleveret dokumenter fra skolen alene er en ret til at få udleveret eksisterende dokumenter. Bestemmelsen medfører ikke, at den pågældende forælder har krav på at modtage en særlig redegørelse eller lignende om barnets forhold i øvrigt.

Det er herudover op til skolen at beslutte, på hvilken måde orienteringen om barnets forhold skal foregå. Orientering kan således ske ved mundtlige oplysninger eller ved skriftlig orientering, f.eks. ved uddrag af forskellige dokumenter om barnet, hvis skolen vurderer, at en skriftlig orientering er mest hensigtsmæssig. Bestemmelsen medfører således et krav på efter anmodning af få orientering om barnets forhold fra skolen, men ikke et krav på at modtage en skriftlig orientering.

Orienteringsretten giver således ikke ret til aktindsigt, og den pågældende forælder har derfor ikke krav på at få udleveret kopier af sagsakter vedrørende barnet i videre omfang end efter de almindelige regler om aktindsigt i offentlighedsloven. Undtaget herfra er dog dokumenter om barnets forhold, hvis disse findes på skoler og institutioner, da den forælder, der ikke har forældremyndigheden, som nævnt har ret til at få udleveret sådanne dokumenter.

4. SKOLENS ADGANG TIL AT NÆGTE AT GIVE KONKRETE OPLYSNINGER VED EN ORIENTERING

Skolen kan helt eller delvist nægte at give konkrete oplysninger og udlevere dokumenter om barnets forhold, hvis det må antages at være til skade for barnet. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis en videregivelse af oplysningerne vil medføre en uforholdsmæssig belastning af forholdet mellem barnet og den pågældende forælder. Vurderingen heraf vil bero på en konkret skønsmæssig vurdering, som skolen må foretage. Et eksempel herpå kan være, at skolen videregiver en oplysning om, at barnet ikke trives, men at oplysninger om baggrunden derfor ikke videregives, fordi skolen vurderer, at dette vil være til skade for barnet.

Hvis skolen vil træffe en afgørelse om at nægte udlevering af konkrete oplysninger om barnet, skal skolen følge de almindelige sagsbehandlingsregler herom. Læs mere herom i vejledning om forældremyndighed og barnets bopæl, som findes på: <http://ast.dk/born-familie/foraeldremyndighed-og-samvaer/foraeldremyndighed/lovgivning>.

En skole bør eksempelvis udarbejde et notat, hvis en forælder, der ikke har del i forældremyndigheden, mundtligt anmoder om en orientering om barnet. Der bør ligeledes udarbejdes et notat, hvis skolen giver en mundtlig besvarelse til forælderen. Hvis skolen træffer afgørelse om at undtage visse oplysninger i et dokument om barnets forhold, skal forvaltningslovens regler om begrundelse og klagevejledning følges.

Skolen skal være opmærksom på, at det kun er konkrete oplysninger, skolen kan nægte at give ved en orientering. Hvis skolen (eller forældremyndighedsindehaveren) ønsker generel begrænsning i retten til orientering, må der ansøges herom hos statsforvaltningen (se mere herom under punkt 5).

Hvis skolen træffer afgørelse om at nægte at give konkrete oplysninger, kan den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden, klage over afgørelsen til statsforvaltningen. Forældremyndighedsindehaveren kan ikke klage over skolens afgørelse.

Alle afgørelser om at nægte at give konkrete oplysninger ved en orientering kan påklages, uanset på hvilket niveau i skolen afgørelsen er truffet. Det er således op til skolen at beslutte, hvilke personer der kan træffe afgørelser herom.

Statsforvaltningens afgørelse kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed. Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, kan dog – efter anmodning – optage en sag til behandling, når det skønnes, at sagen har principiel eller generel betydning. En anmodning om, at Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, optager en sag til behandling, kan indgives af den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden, samt skolen eller statsforvaltningen.

5. FRATAGELSE AF RETTEN TIL ORIENTERING

Statsforvaltningen kan i særlige tilfælde fratage den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden, adgangen til at få orientering og få udleveret dokumenter. Skolen (eller forældremyndighedsindehaveren) kan således ansøge statsforvaltningen herom.

Særlige tilfælde kan f.eks. foreligge, hvis den pågældende forælder benytter adgangen til at få orientering i et sådant omfang, at det må anses for en urimelig belastning for skolen. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis den pågældende forælder gentagne gange – måske næsten dagligt – retter henvendelse til skolen om mindre spørgsmål vedrørende barnet.

Statsforvaltningens afgørelse kan påklages til Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen. Skolen har således også mulighed for at påklage afgørelsen, hvis statsforvaltningen f.eks. afslår at fratage forælderen adgangen retten til orientering.

Social-, Børne- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk